



T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 18.10.2022
Sayı: 840



D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 18/10/2022 13:20
Sayı: E-120.10-1096183



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Madencilik sektörüne ilişkin uluslararası veriler incelendiğinde ülkemizde yaşanan maden kazaları ve kazalara bağlı ölümlerin sayısının son derece fazla olduğu görülmektedir. Raporlarda yer alan veriler son 12 yılda 1000'den fazla maden işçimizin hayatını kaybettiğini göstermektedir. Resmi kaynaklar maden kazalarına ışık tutmakta yetersiz kalırken, Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesine bağlı maden ocağında 14 Ekim 2022'de meydana gelen grizu patlamasında 41 işçimizin yaşamını yitirmesinin ardından hükümet yetkililerinin yaptığı açıklamalar da kamuoyundaki endişeleri gidermeye yetmemiştir.

Yaşanan son kaza; maden ocaklarında çalışan vatandaşlarımızın can güvenliği, ülkemizdeki maden ocaklarının durumu, denetlemelerin yetersizliği, ihmal ve sorumluların tespiti ve madenlerimizde yeni bir kaza yaşanıp yaşanmayacağı gibi birçok konunun araştırılmaya muhtaç halde olduğunu acı bir şekilde hatırlatmıştır. Ülkemizde meydana gelen maden kazalarının sebeplerinin araştırılması ve önlenmesi için gerekli çalışmaların yapılması, Türkiye Taşkömürü Kurumu Taşkömürü İşletme Müessesesine bağlı maden ocağı ile ilgili Sayıştay raporunda belirtilen bulgu sonrasında bahse konu maden ocağı ve kamunun işlettiği ve işletmesi özel firmalara devredilen tüm maden ocakları ile ilgili gerekli önlemlerin alınıp alınmadığının denetlenmesi ve sorumlu kişiler hakkında soruşturma açılması amacıyla Anayasa'nın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğinin arz ederiz.


D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Tel: 0312 420 26 57-58
Fax: 0312 420 23 97
e-posta: musavat.dervisoglu@tbmm.gov.tr
Adres: Ana Bina İYİ Parti Grup Başkanlığı TBMM/ANKARA

GEREKÇE

Dünyada madencilik sektöründe 10 milyonu kömürde olmak üzere yaklaşık olarak 30 milyon çalışan istihdam edilmektedir ki bu da dünyadaki işgücünün %1'ini oluşturmaktadır. Türkiye'de ise madencilikte istihdam oranı 2010'da %1,22 iken 2019'da %0,86'ya düşmüştür. Bunun nedeni açıktır. Ne yazık ki iktidar partisi, maden kazalarını önlemek için gerekli çalışmaları yapmakta yetersiz kalmaktadır. Meslek odalarının raporlarına göre son 12 yılda 1000'den fazla maden işçimizin hayatını kaybettiği görülmektedir. Yaşanan maden kazalarında hayatını kaybeden maden işçilerimizin isim ve sayıları ile ilgili kesin ve şeffaf bilgilerin olmaması da başlı başına bir tartışma konusudur.

Ülkemizde meydana gelen bazı maden kazalarına baktığımızda; 23 Şubat 2010 tarihinde Balıkesir'in Dursunbey ilçesine bağlı Odaköy'de, toplam 47 kişinin çalıştığı maden ocağında meydana gelen grizu patlamasında 17 işçimiz hayatını kaybederken, 30 işçimiz de yaralanmıştır. 17 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye'nin Zonguldak ili Kilimli beldesindeki Türkiye Taşkömürü Kurumuna ait Karadon Müessese Müdürlüğü'nün kömür ocağında meydana gelen kazada, yerin 540 metre altında meydana gelen grizu patlamasında 30 işçimiz göçük altında kalmış; yapılan çalışmalar sonucu 20 Mayıs 2010 tarihinde 28 işçimizin cansız bedenine ulaşılmıştır. 13 Mayıs 2014'te Manisa ili Soma ilçesindeki kömür madeninde çıkan yangın 301 işçimizin hayatını kaybetmesiyle sonuçlanarak Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en çok can kaybının yaşandığı iş ve madencilik kazası olarak kayıtlara geçmiştir. 28 Ekim 2014'te Karaman'ın Ermenek ilçesine bağlı Pamuklu Mahallesi yakınlarında bir kömür madeninde meydana gelen su baskını sonucu 18 işçimiz, madende mahsur kalarak yaşamını yitirmiştir. Yine 17 Kasım 2016 tarihinde Siirt'in Şirvan ilçesindeki Madenköy yakınlarındaki bakır madeninde meydana gelen kaza 16 işçimizin ölümüyle sonuçlanmıştır. Son olarak Bartın ili Amasra ilçesinde bulunan bir maden ocağında, 14 Ekim 2022'de patlama meydana gelmiş; 41 işçimiz yaşamını yitirmiştir.

Türkiye Taşkömürü Kurumu Amasra Müessese Müdürlüğüne bağlı maden ocağında 14 Ekim akşam saatlerinde -300 kotunda meydana gelen grizu patlamasının ardından, Sayıştay'ın TTK Amasra TİM 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda Amasra'daki maden ocağında, üretim derinliğinin -300 metreye ulaştığı, çalışılan damarlarda gaz içeriklerinin yüksek olduğu, ani gaz degajı ve grizu patlama riski arttığı konusunda uyarılarda bulunulduğu sabittir. Bahsedilen konu T.C. Sayıştay Başkanlığı Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) Amasra TİM 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "BULGU 7: Solunabilir ve Patlayabilir Tozla Mücadele Kapsamında Alınan Önlemlerde Aksamalar Olması" başlığında tespit edilmiştir. Raporun 65'inci sayfasının 3'üncü paragrafında yer alan bu bulguda; "2019 yılında müessesenin dengelenmiş üretim derinliği -300 metre olmuştur. Bu derinleşme, ani gaz degajı ve grizu patlaması gibi ciddi kaza risklerinin artmasına neden olmaktadır. Çalışılan damarların tamamında gaz içeriklerinin yüksek olduğu, dolayısıyla degaj kapasitelerinin de yüksek olduğu, arıza zonlarında riskin daha da arttığı bilinmektedir. Bu nedenle müessese ocaklarında ilgili mevzuat hükümlerinin yanı sıra "Kurum Degaj Yönergesi" hükümlerinin titizlikle uygulanması gerekmektedir." tespitine yer verilmiştir. Ayrıca Sayıştay 2019 raporunda tespit edilen ve birtakım öneriler de içeren bu bulgu hakkında gerekli önlemlerin alınıp alınmadığı 2020 yılı Sayıştay raporunda değerlendirilmemiştir.

Yaşanan tüm bu kazalar başta maden ocaklarında çalışan vatandaşlarımız ve aileleri olmak üzere tüm kamuoyunda endişe yaratmaktadır. Yeni bir kaza yaşanıp yaşanmayacağı, maden ocaklarında çalışan vatandaşlarımızın can güvenliği, ülkemizdeki maden ocaklarının durumu, denetlemelerin yetersizliği, varsa ihmal ve sorumluların tespiti gibi birçok konu araştırılmaya muhtaç hale gelmiştir.

Ülkemizde meydana gelen maden kazalarının sebeplerinin araştırılması ve önlenmesi için gerekli çalışmaların yapılması, Türkiye Taşkömürü Kurumu Taşkömürü İşletme Müessesesine bağlı maden ocağı ile ilgili Sayıştay raporunda belirtilen bulgu sonrasında bahse konu maden ocağı ve kamunun işlettiği ve işletmesi özel firmalara devredilen tüm maden ocakları ile ilgili gerekli önlemlerin alınıp alınmadığının denetlenmesi ve sorumlu kişiler hakkında soruşturma açılması amacıyla Meclis Araştırması açılması son derece elzemdir.